

Havs och Vatten myndigheten

Genomförandeplan av åtgärd 15 i åtgärdsprogrammet för havsmiljön 2022-2027.

Version 1, datum: 2022-02-02

Planen beskriver hur myndigheter avser genomföra samt följa upp åtgärden. Planeringen kan ändras, och därför kan genomförandeplanen komma att uppdateras vid behov.

Genomförandeplan ÅPH 15

Åtgärden: ÅPH 15, Framtagande av vägledning riktad till myndigheter och verksamheter för omhändertagande av farliga ämnen och påväxt vid rengöring av fartygsskrov.

Syfte och mål: Framtagande av vägledning riktad till myndigheter och verksamheter för omhändertagande av farliga ämnen och påväxt vid rengöring av fartygsskrov. Åtgärden syftar till att motverka införsel och begränsa spridningen av främmande arter samt tillförsel av farliga ämnen från sjöfart genom att ta fram vägledning hur man ska omhänderta farliga ämnen från båtbottnfärger och påväxt från fartygsskrov. Genom vägledningen möjliggörs en nationell enhetlig och miljömässig riktig hantering av skrovrengöring. Åtgärden syftar även till att miljökvalitetsnormerna B.1 och C.1 ska kunna följas. Inom arbetet med ÅPH 15 ska även en nationell ståndpunkt tas fram, för att driva Sveriges ståndpunkt, avseende en övergripande målsättning för omhändertagande av farliga ämnen och påväxt vid rengöring av fartygsskrov, i relevanta internationella sammanhang.

A. Vad ska göras? (Aktiviteten)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
1. Utreda betydelsen av skrovpåväxt för introduktion och spridning av invasiva främmande arter.	1. Färdigställd Q3 2021	1. HaV	Åtgärden påbörjad (2022) (P): Aktivitet 1 genomförd. Aktivitet 2 - 5 påbörjade.	Rapporter med kunskapssammanställningar är levererade (aktivitet 1 och 2).	Förvaltningseffekt Vad: Ökad kunskap om lagstiftning för tillsynsmyndigheter samt kunskap och stöd vid tillsyn av verksamheter.
2. Genomföra en kunskapssammanställning om tillgängliga tekniker för rengöring av fartygsskrov, inkluderande filtrering och destruktion av biologisk påväxt, och minimering av spridning av farliga ämnen. Sammanställningen kan ev. även ta hänsyn till mikroplast.	2. Pågår, förväntas färdigställas Q1 2022. Extern beställning (Chalmers har fått uppdraget).	2. HaV, NV, TS	Åtgärden genomförd till hälften eller mer (2023-2025) (H): Aktivitet 2 -4 påbörjade, aktivitet 5 genomförs löpande Åtgärden genomförd (2027) (G): Aktivitet 1-4 genomförda, aktivitet 5 genomförs löpande	Tillsynsvägledningen är publicerad (aktivitet 3). Förslag till svensk ståndpunkt avseende övergripande målsättning samt uppdateringar av relevanta internationella vägledningar har dokumenterats och kommunicerats (aktivitet 4 och 5)	När: Efter spridning av vägledningmaterialet, ca 2024 och framåt. Vem: NV, HaV och TS Förvaltningseffekt Vad: Kunskap och stöd för verksamhetsutövare, vilket skapar bättre förutsättningar för att rengöring av fartygsskrov inte påverkar miljön. När: Efter spridning av vägledningmaterialet, ca 2024 och framåt. Vem: NV, HaV och TS och tillsynsmyndigheter
3. Ta fram en tillsynsvägledning riktad till myndigheter (kommun, länsstyrelser) för rengöring av fartygsskrov. Vägledningen ska beskriva hur	3. År 2022–2024	3. NV, HaV och TS			

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
tillsynsmyndigheterna bör bedriva tillsyn och inkluderar riktlinjer om vilka krav som ska ställas på filtrering och omhändertagande av biologisk påväxt, krav på teknik för minimering av spridning av farliga ämnen vid aktiviteten och krav på miljöanpassat omhändertagande av det uppsamlade materialet från rengöringen.					<p>Förvaltningseffekt</p> <p>Vad: Ökade förutsättningar för en nationell enhetlig tillsyn och kravställande vid tillsyn på verksamheter.</p> <p>När: Efter spridning av vägledningmaterialet, ca 2024 och framåt.</p> <p>Vem: NV, HaV, TS och tillsynsmyndigheter</p>
<p>4. Ta fram ett förslag till en nationell ståndpunkt avseende en övergripande målsättning för omhändertagande av farliga ämnen och påväxt vid rengöring av fartygsskrov som Sverige kan driva i relevanta internationella sammanhang. Aktiviteten har tydliga synergieffekter med aktivitet S8 i Baltic Sea Action Plan (BSAP), en harmoniserad implementering av aktiviteterna bör ske.</p>	4. År 2022–2024	4. TS med hjälp av HaV, NV			<p>Miljöeffekt</p> <p>Vad: Genom att följa miljöövervakningen och antalet introduktioner av IAS som kan härledas till mänskliga aktiviteter kan en uppskattning av effekterna av åtgärden göras. Om rengöring av fartygsskrov genomförs enligt en framtagna tillsynsvägledning, som beaktar tekniker och metoder som minimerar sannolikheten för att borttagen påväxt på fartygsskrovet hamnar i den marina miljön, då minskar spridningen av främmande arter. Detta medför förbättrade möjligheter att nå målvärdet för indikator C.1.1 och miljökvalitetsnorm C.1.</p> <p>När: Efter spridning av vägledningen, 2027 (bedömning i samband med nästa uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön) och framåt.</p> <p>Vem: HaV</p>

A. Vad ska göras? (Aktiviteten)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
<p>5. Delta i internationellt arbete, t.ex. inom IMO, Helcom och Ospar, och i dessa sammanhang arbeta för att vägledningar för fartyg/rederier ang. skrovtvätt av fartyg ska uppdateras med beskrivningar av hur biologiskt material ska filtreras, omhändertas och hur aktiviteten motverkar överdrivet frisättande av biocider, enligt bästa möjliga tekniker. Aktiviteten har tydliga synergieffekter med aktivitet S8 i Baltic Sea Action Plan (BSAP), en harmoniserad implementering av aktiviteterna bör ske.</p>	<p>5. Pågår, är beroende av processerna inom IMO och Helcom. År 2022–2024</p>	<p>5. TS</p>			<p>Miljöeffekt</p> <p>Vad: Om rengöring av fartygsskrov genomförs enligt en framtagna tillsynsvägledning, som beaktar tekniker och metoder minimerar sannolikheten för att det sker utsläpp av farliga ämnen vid rengöring av fartygsskrov. Skapar förutsättningar för en nedåtgående trend i utsläpp av farliga ämnen från rengöring av fartygsskrov, vilket ökar möjligheterna att klara målvärdet för indikator B.1.1 och miljökvalitetsnorm B.1 samt GES. Mätningar i närområdet av godkända och icke godkända biocider i båtottenfärg.</p> <p>När: Efter spridning av vägledningen, 2027 (bedömning i samband med nästa uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön) och framåt.</p> <p>Vem: NV ansvarar för övervakningen HaV bedömer miljökvalitetsnormer.</p>